

**НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ДЕРЖАВНОЇ ПРИКОРДОННОЇ СЛУЖБИ
УКРАЇНИ ІМЕНІ БОГДАНА ХМЕЛЬНИЦЬКОГО**

**РАДА МОЛОДИХ ВЧЕНИХ
НАЦІОНАЛЬНОЇ АКАДЕМІЇ ДЕРЖАВНОЇ ПРИКОРДОННОЇ СЛУЖБИ
УКРАЇНИ ІМЕНІ БОГДАНА ХМЕЛЬНИЦЬКОГО**

ІННОВАЦІЇ ТА БЕЗПЕКА: НАУКОВИЙ ДИСКУРС

**Всеукраїнська науково-практична конференція
здобувачів вищої освіти та молодих вчених**

18 грудня 2024 року

УДК 001.895+351.746.1 (082)

I-66

Інновації та безпека: науковий дискурс: тези Всеукраїнської науково-практичної конференції здобувачів вищої освіти та молодих вчених, м. Хмельницький (Хмельницький, 18 грудня 2024 року). Хмельницький : НАДПСУ, 2024. 558 с.

Видання містить тези доповідей Всеукраїнської науково-практичної конференції здобувачів вищої освіти та молодих вчених «Інновації та безпека: науковий дискурс», організованої Радою молодих вчених Національної академії Державної прикордонної служби України імені Богдана Хмельницького. Обговорюються актуальні проблеми безпеки в умовах воєнного стану, а також рекомендації щодо механізмів об'єднання зусиль суб'єктів забезпечення національної безпеки у формуванні безпекового середовища та протидії воєнним і транскордонним загрозам.

Призначено для курсантів, здобувачів наукових ступенів, науковців та практиків.

Усі матеріали представлені в авторській редакції. Автори несуть безпосередню відповідальність за повноту, їх цілісність та дотримання норм академічної доброчесності.

УДК 001.895+351.746.1 (082)

ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ КОМІТЕТ КОНФЕРЕНЦІЇ

Голова оргкомітету – заступник начальника відділу – начальник відділення наукової, науково-технічної діяльності та інтелектуальної власності науково-організаційного відділу Національної академії Державної прикордонної служби України імені Богдана Хмельницького, доктор педагогічних наук, професор полковник Олександр ДІДЕНКО.

Заступник голови оргкомітету – заступник голови Ради молодих вчених Національної академії Державної прикордонної служби України імені Богдана Хмельницького, старший викладач кафедри адміністративної діяльності факультету правоохоронної діяльності Національної академії Державної прикордонної служби України імені Богдана Хмельницького, доктор філософії в галузі права, доцент капітан юстиції Ярослав КУШНІР.

Члени оргкомітету:

начальник режимно-секретного відділу Національної академії Державної прикордонної служби України імені Богдана Хмельницького полковник Олександр КОВАЛЕНКО;

помічник ректора Національної академії Державної прикордонної служби України імені Богдана Хмельницького – начальник пресслужби пані підполковник Наталія ВАСИЛЕНКО;

начальник відділу зв'язку та інформаційних систем – начальник зв'язку Національної академії Державної прикордонної служби України імені Богдана Хмельницького полковник Едуард КОЗІЙ;

доцент кафедри психології, педагогіки та соціально-економічних дисциплін факультету забезпечення оперативно-службової діяльності Національної академії Державної прикордонної служби України імені Богдана Хмельницького, доктор філософії з освітніх, педагогічних наук підполковник Владислав ВОЛОБУСВ;

старша викладачка кафедри психології, педагогіки та соціально-економічних дисциплін факультету забезпечення оперативно-службової

діяльності Національної академії Державної прикордонної служби України імені Богдана Хмельницького, докторка філософії з освітніх, педагогічних наук пані підполковник Юлія АДАМЧУК;

старша викладачка кафедри прикордонного контролю факультету безпеки державного кордону Національної академії Державної прикордонної служби України імені Богдана Хмельницького, докторка філософії з освітніх, педагогічних наук пані майор Тетяна ПАВЛЮК;

головна редакторка редакційного відділення видавництва Національної академії Державної прикордонної служби України імені Богдана Хмельницького, докторка технічних наук пані капітан Юлія БАБІЙ;

старша наукова співробітниця відділення наукової, науково-технічної діяльності та інтелектуальної власності науково-організаційного відділу Національної академії Державної прикордонної служби України імені Богдана Хмельницького, кандидатка наук з державного управління Ілона ЯРМОЛИНСЬКА;

секретарка організаційного комітету – доцентка кафедри іноземних мов факультету забезпечення оперативно-службової діяльності Національної академії Державної прикордонної служби України імені Богдана Хмельницького, кандидатка філософських наук, доцентка Олександра ШЕВЧУК.

Шановні учасники!

Щиро вітаю вас з початком роботи Всеукраїнської науково-практичної конференції здобувачів вищої освіти та молодих вчених «Інновації та безпека: науковий дискурс»!

Варто зауважити, що подібна конференція в нашому закладі відбувається вперше. Сподіваюсь, що ініціатива проведення Радою молодих вчених науково-практичних заходів стане доброю традицією та шансом для здобувачів вищої освіти та молодих вчених сектору безпеки і оборони України апробувати результати своїх наукових досліджень.

Шановні присутні, нам не слід забувати, що Україна третій рік перебуває в умовах воєнного стану. Отже, перспектива наукових досліджень повинна бути спрямована, в першу чергу, на здобуття перемоги над ворогом та поствоєнного відновлення нашої країни. Саме вам, молодому поколінню, жити та будувати наше майбутнє.

Переконаний, що ті наукові напрями, які представлені сьогодні для обговорення, стануть поштовхом до вашого особистого та професійного розвитку!

Я бажаю всім учасникам плідної дискусії та результативної роботи сьогодні! Швидкої перемоги та мирного майбутнього!

Слава Україні!

*Заступник ректора (проректор) з наукової роботи
Національної академії Державної прикордонної
служби України імені Богдана Хмельницького
доктор педагогічних наук, доцент
полковник Сергій БЛЯВЕЦЬ*

Вітаю, колеги!

Дякую за можливість сьогодні бути з вами! Вітаю вас з початком роботи науково-практичної конференції для здобувачів вищої освіти та молодих вчених «Інновації та безпека: науковий дискурс».

Мені би хотілось, щоб наукові здобутки, представлені сьогодні були не лише в якості доповіді і матеріалів для ознайомлення. А щоб ви поміркували, де і як їх в подальшому можна впровадити. Я впевнена, що кожен з вас знає, де це можна зробити ефективно. Ми всі розуміємо, що зараз не час працювати для бібліотек. Треба все, що ми робимо спрямовувати на практику. На те, щоб воно могло бути використано вже зараз, або найближчим часом.

Переді мною програма заходу. Я бачу багато актуальних, точкових доповідей і сподіваюсь, що в майбутньому ви зможете реалізувати ці напрацювання. Що стосується Ради молодих учених при МОН України, то ми готові до співпраці. Ми можемо допомогти вам встановити зв'язок із науковцями відповідного напрямку досліджень, допомогти з пошуком баз практики або створенням пілотного проєкту.

Я сподіваюсь сьогодні на плідну працю і оприлюднення вами вагомих результатів, які будуть в подальшому впроваджені і посилять нашу країну.

Дякую, рухаємось далі!

***Голова Ради молодих учених при
Міністерстві освіти і науки України
докторка юридичних наук, професорка
Олеся ВАЩУК***

VIRTUAL REALITY TECHNOLOGY AS A TOOL FOR THE WORK OF A PSYCHOLOGIST IN THE SECURITY AND DEFENSE SECTOR OF UKRAINE

Valentyn KERDYVAR

Virtual Reality Technology (VR) is becoming increasingly relevant in the context of psychologists' work, especially in wartime conditions. Military personnel and employees of the security and defense sector experience significant psychological strain due to stressful situations, traumatic experiences, and emotional tension. The use of VR technologies allows for the creation of controlled environments in which psychologists can effectively conduct therapy, helping the military adapt to new realities, reduce anxiety, and treat post-traumatic stress disorder (PTSD).

In addition, VR can serve as a powerful tool for conducting training and workshops, helping psychologists develop skills in working with military personnel. Sessions in an interactive environment allow for the simulation of stressful situations and teaching emotional management techniques. Thus, the introduction of virtual reality technology into psychological practice in Ukraine's security and defense sector will not only support the psychological health of military personnel but also increase their readiness to perform tasks in the challenging conditions of war.

Virtual reality as a therapeutic tool. Virtual reality allows for the creation of a safe environment in which an individual can confront their fears and experiences without exposing themselves to real danger. Psychologists can simulate various situations that reflect the stress factors faced by the military. These could include recreating combat scenarios, testing for stress resilience, or simulating social situations that cause anxiety. Such therapeutic sessions enable patients to gradually adapt to stress, learn emotional management, and reduce anxiety levels[3, 5].

With the help of VR technologies, psychologists can use exposure therapy, which is considered one of the most effective methods for treating post-traumatic stress disorder (PTSD). Patients can immerse themselves in situations that provoke fear, but under the

supervision of a professional. This helps them reduce the intensity of negative emotions and learn new coping strategies. Research shows that using VR in PTSD therapy can significantly reduce symptoms and improve the quality of life for both military personnel and their families.

Advantages of using VR in psychological practice. One of the main advantages of VR technologies is the ability to individualize treatment approaches. Every military service member has unique experiences and challenges they face. VR allows for the creation of specially tailored programs for each patient, considering their personal needs and experiences. This ensures more effective therapy and better treatment outcomes[2, 4].

Additionally, VR technologies provide accessibility to psychological support. In combat conditions and unstable frontline situations, it is not always possible to organize meetings with a psychologist in a traditional format. Virtual reality can be used both in military units and in stationary medical facilities, making therapy more accessible to a wide range of service members.

Training and skills development. Equally important is the role of VR in training military personnel. The technology can be used to conduct training sessions that help service members develop skills in stress management, communication, and teamwork. Simulations that replicate real combat conditions not only prepare soldiers for possible situations but also teach them how to respond effectively.

Training in a VR environment also increases the confidence of service members in their abilities. Interactive sessions allow them to feel more prepared to perform tasks, which positively impacts their emotional state. Additionally, such training can reduce stress levels during actual combat, as soldiers will already have experience reacting to complex situations in a safe environment[1].

In today's world, where war and conflict have become an integral part of reality, virtual reality technologies open up new opportunities for the psychological support of military personnel. They provide tools for effective therapy, training, and skill development, which are crucial for maintaining psychological health in wartime conditions. The use of VR in psychological practice may become a key element in

ensuring the well-being of military personnel and their readiness to carry out tasks in difficult conditions. Therefore, it is important to continue researching and implementing these technologies in the psychological support system of Ukraine's security and defense sector.

References

1. American Psychiatric Association. Diagnostic and statistical manual of mental disorders (5th ed.). Arlington, VA: American Psychiatric Publishing. <https://doi.org/10.1176/appi.books.9780890425596>
2. Rizzo A', Shilling R. Clinical Virtual Reality tools to advance the prevention, assessment, and treatment of PTSD. *Eur J Psychotraumatol.* 2017 Jan 16. <https://doi.org/10.1080/20008198.2017.1414560>
3. Rus-Calafell M, Garety P, Sason E, Craig TJK, Valmaggia LR. Virtual reality in the assessment and treatment of psychosis: a systematic review of its utility, acceptability and effectiveness. *Psychol Med.* 2018 Feb. P. 362-391. <https://doi.org/10.1017/S0033291717001945>
4. Luxton, D. D., O'Brien, K., McCann, R. A., & Mishkind, M. C. Home-based telemental healthcare safety planning: What you need to know. *Telemedicine and e-Health*, 18(8), P. 629-635. <https://doi.org/10.1089/tmj.2012.0004>
5. Gerardi, M., Cukor, J., Difede, J., Rizzo, A., & Rothbaum, B. O. Virtual reality exposure therapy for post-traumatic stress disorder and other anxiety disorders. *Current Psychiatry Reports*, 12(4), P. 298-305. <https://doi.org/10.1007/s11920-010-0128-4>

Кирило ЗИБІН

МЕТОДИ ТА ПРИЙОМИ РОЗВИТКУ ПРОФЕСІЙНИХ ЗДІБНОСТЕЙ В СИСТЕМІ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ПСИХОЛОГІВ.....304

Валентин КЕРДИВАР

VIRTUAL REALITY TECHNOLOGY AS A TOOL FOR THE WORK OF A PSYCHOLOGIST IN THE SECURITY AND DEFENSE SECTOR OF UKRAINE.....309

ВЛАДИСЛАВ КІРІДОН

РОЗВИТОК НАВИЧОК АСЕРТИВНОЇ ПОВЕДІНКИ.....312

Христина КОВТАШ, Олександр БАТУРКО

АСПЕКТИ НАЦІОНАЛЬНОЇ БЕЗПЕКИ, ПРОБЛЕМИ ТА ШЛЯХ ЇХ ВИРІШЕННЯ.....316

Ірина КОНДРАТЮК

АНАЛІЗ ОСОБИСТОСТІ ПРАКТИЧНОГО ПСИХОЛОГА.....320

Олександра КОНДРАТЮК

ВПЛИВ ВІЙНИ НА СОЦІАЛЬНО-ПСИХОЛОГІЧНИЙ КЛІМАТ СУСПІЛЬСТВА.....324

Костянтин КОРДОНСЬКИЙ

АДАПТАЦІЯ ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦІВ – ВЕТЕРАНІВ ДО ЦИВІЛЬНОГО ЖИТТЯ.....327

Махсун КОСТІН, Іванна ТИМЧУК

ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ СФЕРИ ІНФОРМАЦІЙНИХ ВІЙН.....330

Анастасія КУЛІКОВА, Юлія СТРАЖНИК

ВПЛИВ СОЦІАЛЬНИХ МЕРЕЖ НА МІЖОСОБИСТІСНІ СТОСУНКИ.....334

Максим ЛУБ'ЯНИЙ, Інна ШИНКАРЕНКО

ПСИХОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ЗЛОЧИНЦЯ ТА ДИНАМІКА ЗЛОЧИННИХ ГРУП.....337

ІННОВАЦІЇ ТА БЕЗПЕКА: НАУКОВИЙ ДИСКУРС

**Всеукраїнська науково-практична конференція
здобувачів вищої освіти та молодих вчених**

18 грудня 2024 року

Відповідальність за достовірність фактів та інших даних несуть автори

Національна академія Державної прикордонної служби України
імені Б. Хмельницького